

شروع به جرم و سیاست تقنینی متناسب با آن در حقوق ایران

تالیف:

سینا سیفی ماکرانی

انتشارات راز نهان

۱۳۹۸

سرشناسه	: سیفی ماکرانی، سینا، ۱۳۷۰-
عنوان و نام پدیدآور	: شروع به جرم و سیاست تقنینی متناسب با آن در حقوق ایران / مولف سینا سیفی ماکرانی.
مشخصات نشر	: تهران: راز نهان، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۱ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۴۸-۷۷۰-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: شروع به جرم
موضوع	: Criminal attempt
موضوع	: شروع به جرم - ایران
موضوع	: Criminal attempt-- Iran
موضوع	: شروع به جرم - آلمان
موضوع	: Criminal attempt-- Germa...
موضوع	: حقوق جزا - مطالعات تطبیقی
موضوع	: Crime law -- Comparative st...
رده بندی کنگره	: ۱۰ K۵
رده بندی دیویی	: ۴۵/۰۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۹۲۱۷۶۹

آدرس: میدان انقلاب، تهران، خیابان زاده جنوبی، کوچه دانشور، پلاک ۱۲، واحد ۲ شماره تماس: ۰۲۱۶۶۹ ۱۸۴۱ - ۰۹۱۲۲۳۳۰۲۶۹ آدرس الکترونیکی: raznahanbook@gmail.com آدرس سایت: www.raznahanbook.com	
--	--

عنوان کتاب.....	شروع به جرم و سیاست تقنینی متناسب با آن در حقوق ایران
مؤلف.....	سینا سیفی ماکرانی
صفحه آرا.....	رضا کاوه
طراح جلد.....	رضا کاوه
ناشر.....	رازنهان
شمارگان.....	۱۰۰۰ نسخه
نوبت چاپ.....	اول ۱۳۹۸
قیمت.....	۲۱۰۰۰ تومان
ISBN: 978-600-448-770-2	

فهرست مطالب

۹	پیشگفتار
۱۱	فصل اول: مقدمه
۱۵	فصل دوم: شروع به جرم - مبانی و مفاهیم
۱۵	مفهوم شناسی (جرم مجازات ، شروع به جرم) و اقسام آن ها
۱۶	مفهوم شناسی (جرم مجازات ، شروع به جرم)
۱۶	مفهوم جرم
۲۰	مفهوم مجازات
۲۴	مفهوم شروع به جرم
۲۵	اقسام جرم ، مجازات ، شروع به جرم
۲۵	اقسام جرم
۲۸	اقسام مجازات
۳۰	پیشینه تاریخی و تحولات قانونی شروع به جرم در حقوق ایران ، آلمان
۳۰	حقوق ایران
۳۱	قبل از انقلاب اسلامی
۳۳	بعد از انقلاب اسلامی
۳۵	حقوق آلمان
۳۹	فصل سوم: بررسی مبانی و مصادیق - شروع به جرم در نظام کیفری ایران
۳۹	شرایط و ارکان تحقق جرم
۴۰	شرایط و مبانی ارتکاب جرم
۴۰	مرحله تفکر و اتخاذ تصمیم (قصد ارتکاب جرم)
۴۱	عملیات مقدماتی جرم
۴۲	ارکان شروع به جرم

۴۲	رکن قانونی شروع به جرم
۴۳	رکن مادی شروع به جرم
۴۸	رکن معنوی شروع به جرم
۴۹	مرحله جرم تام
۵۱	شرایط حاکم بر شروع به جرم
۵۲	ضرورت عدم تعقیب انصراف ارادی
۵۳	زمان انصراف
۵۴	ضرورت تشخیص اعمال مقدماتی از شروع به جرم
۵۵	مصادیق شروع به جرم
۵۶	شروع به جرم سرقت
۵۷	تعریف شروع به جرم سرقت
۵۸	عناصر تشکیل دهنده شروع به جرم سرقت
۵۸	عنصر قانونی
۶۰	عنصر مادی
۶۶	عنصر روانی
۶۷	شروع به جرم کلاهبرداری
۶۷	مفهوم شروع به جرم کلاهبرداری
۶۷	عناصر متشکله شروع به جرم کلاهبرداری
۷۹	فصل چهارم: مبانی و مصادیق - شروع به جرم در نظام حقوقی آلمان
۷۹	مبانی و ساختار جرم در حقوق آلمان
۷۹	ساختار سه گانه جرائم
۸۱	اصل مجرمیت
۸۳	مبادرت به شروع جرم
۸۴	مبانی و مصادیق شروع به جرم
۹۳	انصراف از جرم و آثار آن
۱۰۳	فصل پنجم: سخن پایانی
۱۰۹	منابع

پیشگفتار

«شروع به جرم» عبارت است از جلی نمودن خارجی «تفکر مجرمانه» در قالب «شروع به اجرا» و انجام «عمل مثبت مادی» به نحو قصد ارتکاب جرم و عملیات اجرا معلق مانده و مرتکب موفق به حصول «نتیجه مجرمانه» نگردد. به این بیان که مرتکب در فرایند ارتکاب اعمال مجرمانه راهی را می پیماید که آن را «مسیر جنایت» می نامند، این مسیر که از مقطع تصویر و تصور جرم و تصمیم به ارتکاب آن آغاز و با اتمام جرم و حصول نتیجه به فرجام می رسد به چهار مرحله تقسیم می گردد، مرحله اندیشه مجرمانه و تصمیم به ارتکاب جرم، مرحله تهیه و تمهید مقدمات، مرحله آغاز عملیات اجرایی شروع به اجرا و مرحله حصول نتیجه. «شروع به جرم» یعنی عبور از قصد مجرمانه و عملیات مقدماتی (مرحله اول و دوم) ورود به مرحله اجرایی جرم (مرحله سوم) رسیدن به مرحله چهارم باعث پدید آمدن «جرم تام» می گردد. اگر شخص مرتکب با انصراف ارادی خود باعث عدم وقوع جرم شود، شروع به جرم اصولاً واقع نمی شود اما در حالاتی که عدم وقوع جرم ناشی از ویژگی موضوع جرم یا ابزار آن باشد و جرم واقع نشود، عمل مرتکب مصداق جرم محال است. در نظام کیفری آلمان نیز قواعد کلی مربوط به «شروع به جرم» در مواد ۲۲ تا ۲۴ قانون مجازات آلمان مورد تدوین قرار گرفته است. هر شخصی، که مطابق با تشخیص خود از فعل ارتكابی، اقداماتی را اتخاذ نماید که مستقیماً منجر به تحقق عناصر فعل مجرمانه می گردد، مبادرت

به ارتکاب جرم نموده است. بر خلاف حقوق ایران، هرکس داوطلبانه از اقدام به فعل مجرمانه خود انصراف نماید یا از تکمیل فعل مجرمانه خود جلوگیری کند، نباید به دلیل مبادرت به آن مجازات گردد. اگر، صرف نظر از اقدامات وی، جرم تکمیل نشود، در صورتی که به طور داوطلبانه و با حسن نیت تلاش نماید تا از تکمیل جرم جلوگیری کند، فرد مذکور نباید مجازات شود، اما در حقوق ایران انصراف ارادی موجب برائت کامل نمی گردد.